Excavacions al jaciment de Sant Pau de Riu-sec



Vista aèria de Sant Pau de Riusec i del jaciment romà

Principal Investigator(s):: Josep Guitart (UAB-ICAC), Esther Rodrigo (ICAC-UAB)
Participating Researcher(s): Cèsar Carreras (UAB) i Joaquim Pera (UAB)
Dates: 11/05/2009 - 31/12/2017

Sant Pau de Riu-sec (Sabadell, Vallès Oriental) és un projecte d'excavació, recerca, museïtzació i difusió incentivat per l'oficina de Patrimoni de l'Ajuntament de Sabadell i que rep el suport científic de l'Àrea d'Arqueologia de la UAB i de l'ICAC. Es tracta d'un interessant conjunt arquitectònic i patrimonial que compta amb una cronologia que va des d'època tardorepublicana fins els nostres dies. A tocar de l'església de Sant Pau hi ha un jaciment amb restes d'època romana (un assentament rural) i medieval (una necròpolis associada a un vilatge). S'ha pogut constatar que ocupa una superfície d'uns 6.000 metres quadrats i que aproximadament la meitat de la vil·la romana es troba actualment conservada sota l'edifici de l'església i de la rectoria. Fins al present, les diferents intervencions arqueològiques han permès delimitar en extensió tot el jaciment, a fi de definir les zones construïdes d'època romana i la zona de necròpolis medieval. Els treballs arqueològics desenvolupats a Sant Pau de Riu-sec per l'empresa Arrago sota la direcció del Sr. Jordi Roig han posat al descobert un assentament d'època romana republicana (segles II-I aC), amb diferents habitacions i construccions fetes amb murs de pedra i argila.
Posteriorment, aquest establiment inicial sembla que es converteix en una explotació rural tipus *villa* que en època baiximperial queda amortitzada per un seguit de fosses i

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

estructures de combustió. En el mateix emplaçament, durant l'alta edat mitjana (entre els segles IX-X al XIII-XIV), es conforma un primer vilatge que s'ha datat en els segles IX-X format per un conjunt d'una vintena de sitges, així com una necròpolis i una sagrera associada a una primera construcció religiosa que podria constituir el precedent de l'església romànica de Sant Pau de Riu-sec. D'aquesta primera edificació religiosa s'ha documentat una estructura singular localitzada el 1979, formada per un banc d'obra semicircular amb una base o pilar central a manera de suport d'una ara d'altar just a l'espai de l'absis romànic i segellat per aquest absis. Aquesta estructura ha estat interpretada com un bema o banc d'altar de tipus siríac apte per a una ara en sigma, i relacionable amb una esglesiola d'època paleocristiana emplaçada a l'indret. El coneixement parcial d'aquesta estructura i de l'espai interior de l'església de Sant Pau fa que encara no sigui possible confirmar l'existència d'aquest primer edifici de l'antiguitat tardana o de l'època paleocristiana. Pel que fa a l'espai funerari mostra un elevat nombre de tombes (prop de dues-centes) i sitges que es poden datar entre els segles XI i XIII.

La necròpolis medieval presenta una àmplia tipologia d'estructures funeràries entre les quals destaquen enterraments de fossa antropoforme, enterraments de fossa amb cobertes de lloses i senyalitzacions superiors mitjançant laudes fetes de còdols i morter, així com la presència d'aixovars funeraris amb olles de ceràmica col•locades a l'interior de les sepultures. Tenim notícia que en el segle XII Sant Pau de Riu-sec formava part d'una comanda templera. Arqueològicament s'han detectat alguns enterraments datables en aquest moment i els fonaments d'una gran edificació que s'ha datat en aquest període.

Posteriorment, Sant Pau de Riu-sec va passar a formar part de les propietats de l'orde de Sant Joan i finalment al segle XIV s'integrarà dintre de la baronia de Sabadell. La darrera construcció d'aquest conjunt serà la rectoria adossada a l'església construïda al segle XVIII, que va romandre ocupada fins els anys setanta del segle XX. Fins el moment present s'ha realitzat l'excavació d'una part de l'assentament romà republicà (segles II-I aC), concretament a l'extrem nord. En aquest sector s'han identificat quatre estances delimitades per murs de pedra i argila (àmbits A-D), així com potents nivells d'enderroc de les cobertes i de les parets d'aquests àmbits, juntament amb els estrats d'abandó inferiors amb presència abundant de material arqueològic.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)